

[Ministeren for offentlige arbejder.]

ringer med anmodning om forlængelse af garantiordningen for perioden 1. oktober 1970 til 31. september 1975 og om en forhøjelse af garantibeløbene.

SAS' driftsresultater i indeværende garantiperiode har været følgende:

1965-66	64,8 mill. sv. kr.
1966-67	84,0 mill. sv. kr.
1967-68	86,1 mill. sv. kr.
1968-69	83,3 mill. sv. kr.

Den nedgangstendens, som driftsresultatet fra foregående driftsår udviser, synes fortsat i de første måneder af indeværende driftsår, væsentligst på grund af generelle omkostningsstigninger og mindre stigning i trafikindtægterne end budgetteret. Konsortiet søger gennem forskellige foranstaltninger at vende tendensen. Imidlertid gør, som også anført i bemærkningerne til lovforslaget, de almene forhold, som har ligget til grund for de tidligere garantioverenskomster, sig stadig gældende, hvortil kommer, at vilkårene i nogle af SAS' ældre amerikanske lån, der først vil være fuldt tilbagebetalt af konsortiet i 1974, klart forudsætter, at garantier af den omhandlede art opretholdes i lånenes løbetid. På denne baggrund har såvel jeg som mine kolleger i Norge og Sverige fundet det rimeligt at foreslå overenskomsten forlænget og med garantibeløb, som reelt består i en fordobling af de nugældende beløb, idet dog garantibeløbet i Danmark forhøjes fra højst 6,75 mill. kr. årlig til højst 14,5 mill. kr. årlig. Herved er der taget hensyn til den danske kronens devaluering.

Hermed tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Anker Jørgensen): Hermed har jeg den ære for folketinget at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af foranstaltninger, der kan afhjælpe de økonomiske og sociale problemer, der er opstået som følge af regeringens økonomiske politik.

For at understrege socialdemokratiets opfattelse af regeringens økonomiske politik har vi fremsat nærværende forslag til folketingsbeslutning med det sigte at gennemføre

en række ændringer i skatteudskrivningen og ændringer af visse love med socialt indhold. Baggrunden herfor er de forslag og synspunkter, som den socialdemokratiske folketingsgruppe tidligere har fremført i folketinget, og som sidst blev fremført ved den forespørgselsdebat, der fandt sted den 29. januar 1970.

Socialdemokratiets forslag på det skattemæssige område går ud på, at lønmodtagerfradraget forhøjes med 1.000 kr., eller at der gives kompensation af samme værdi. Vi har under det i forbindelse med forespørgselsdebatten stedfundne udvalgsarbejde givet udtryk for, at vi gerne ville forhandle om gennemførelse af skatteletelsen i form af et lønmodtagertilskud, såfremt dette måtte være administrativt lettere.

På det sociale område foreslår socialdemokratiet, at folke- og invalidepensionister får mulighed for at have indkomster af en vis størrelse ud over deres pension, uden at det får urimelige skattemæssige virkninger. Vi foreslår desuden, at der ydes tillæg til pensionisterne, således at bl. a. de, der bor i kommuner med en forholdsvis høj skatteprocent, ikke bliver ramt urimelig hårdt.

Børnetilskuddet foreslår vi forhøjet med 200 kr. pr. barn. Det vil være til forholdsvis størst fordel for de lave indkomstgrupper.

De familier, der har flere børn, vil ofte også være dem, hvis levestandard er mest truet.

Socialdemokratiet sigter i sociallovgivningen imod princippet om en egentlig erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og har derfor særlig lagt vægt på kravet om, at dagpengene ved arbejdsløshed sættes op og den nugældende 80 pct. grænse ændres til 90 pct. som maksimum, beregnet efter den individuelle fortjeneste.

Boligsikringen foreslår vi ført à jour med den pris- og indkomstudvikling, der har fundet sted. Vi mener, at det i virkeligheden var en naturlig forudsætning for denne lovs vedtagelse, at den ikke skulle udsættes for en gradvis udhuling og derved miste den tilsigtede sociale værdi.

I forbindelse med kommunalreformen opnåedes ikke nogen reform af byrdefordelingen. Vi foreslår derfor som et foreløbigt

[Anker Jørgensen.]

bidrag til en bedre udligning, at der afsættes yderligere et beløb til rådighed for de vanskeligt stillede kommuner.

Der er en række andre forslag, vi gerne så fremmet, men socialdemokratiet mener, at disse forslag er de mest påtrængende og det mindstemål, som der også burde være tilslutning til fra regeringspartierne.

Socialdemokratiet erkender, at der som led i den økonomiske politik er behov for et kasseoverskud, men mener, at regeringen har strammet for stærkt. Efter at finansministeren først har sigtet på 1 milliard i kasseoverskud som regeringens vurdering af, hvad der var behov for, har senere udregninger vist, at det forventede overskud nu skønnes at blive 1,5 milliard. Herefter har regeringen vurderet, at dette tal er det rigtige. Under den ovennævnte udvalgsbehandling er det yderligere bekræftet, at kasseoverskuddet vil blive endnu større. Derfor er de forslag, som socialdemokratiet har stillet, realistiske og med deres klare sociale tendens helt en fortsættelse af de forslag og tanker, vi tidligere har fremført.

Uanset dette har vi i udvalget meddelt, at hvis regeringen, for at gennemføre de af socialdemokratiet stillede forslag, absolut finder det nødvendigt at finde andre indtægtskilder, kan der ske forhøjelse af formueskatten og kapitalvindingskatten.

Som et led i en økonomisk politik har vi også stillet forslag om, at der gribes ind over for de meget store fortjenester, som pengeinstitutterne har haft, ikke mindst efter den sidste diskontoforhøjelse.

Ved gennemførelse af forslag i overensstemmelse med denne folketingsbeslutning vil der ske visse tiltrængte korrektioner af regeringens politik, som vil gøre den mere socialt rimelig og dermed også mere acceptabel for befolkningen.

Ordføreren for forslagsstillerne (Morten Lange): Herved tillader jeg mig for folketinget at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om sociale foranstaltninger og om et lønmodtagertilskud.

De seneste dages forhandlinger har afsløret en dyb uenighed mellem regering og opposition om Danmarks økonomiske politik. Dette blev klart under tingets debat

den 29. januar og yderligere fastslået under udvalgsarbejdet i det efter debatten nedsatte udvalg.

Det er herefter klart for socialistisk folkeparti, at hele grundlaget for regeringens politik er en meget tvivlsom fastholdelse af et så gammeldags og ensidigt middel som en overstrammet finanspolitik.

Socialistisk folkeparti har peget på helt andre muligheder for en styring af den danske økonomi. Vi venter, at disse vore forslag inspirerer regeringen til at finde nye veje. Men på kort sigt må der herudover ske en beskæring af finanspolitikkenes overdrevne stramning.

En sådan omlægning må have et socialt sigte, som det er påpeget både af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti. For vort vedkommende mener vi, at den største vægt må lægges på en kompensation til de lavtlønnede lønmodtagere. Det sker nemmest ved udbetaling af kontante tilskud.

Herudover må der ske forbedringer af den sociale lovgivning, således som det fremgår af forslaget.

Vi er villige til at se på andre muligheder med samme sigte. Men det er for os helt klart, at der — ikke mindst på arbejdspladserne — er et absolut krav om en sådan politik.

Den sidste tids uro har vist det. Men det må ikke misforstås, at der står en folkestemning bag dette krav, som spænder langt videre.

Hvis regeringen ikke ændrer sin politik og kommer oppositionen i møde, vil det være regeringens ansvar, at uroen stiger, og at dens egen politik dermed bliver umuliggjort.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 6. februar, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af byggelov for købstæderne og landet. (Udvidelse af lovens område til at omfatte Frederiksberg og ændring af reglerne om gårdrydning m.v.).